Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul central, judecător Arhip Alexandru
Dosarul nr. 2ai-21/24
2-23129461-02-2ai-10012024

D E C I Z I E

26 martie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții de Apel Chișinău

Având în componență:
Președintele completului, judecătorul Eugeniu Clim
Judecătorii Steliana Iorgov și Olga Cojocaru

examinând apelul declarat de avocatul Alexa Iurie, în interesele apelantei Jemanean Elena, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul central din 25 octombrie 2023, în cauza civilă prin care s-a respins cererea depusă de Jemanean Elena, cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de S.R.L. „Lecostan”,

C O N S T A T Ă :

La data de 07 septembrie 2023, avocatul Alexa Iurie a depus în interesele Elenei Jemanean în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul central cerere cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de S.R.L. „Lecostan”.

În motivarea cererii s-a menționat că, în temeiul hotărârilor adunării asociaților al S.R.L. „Lecostan”, consemnate în procese-verbale respective în perioada anilor 2021 - 2022, asociatului Jemanean Elena au fost dispuse spre plată dividende în sumă totală de 1 576 806, 30 lei.

Precizează că, în special, hotărârile respective au fost reflectate în următoare acte juridice: proces-verbal din 16.08.2021 - 103 635 lei; proces-verbal din 16.09.2021 - 107 949, 60 lei; proces-verbal din 13.10.2021 - 167 508 lei; proces-verbal nr. 19 din 19.11.2021 - 81 884, 25 lei; proces-verbal nr. 23 din 23.11.2021 - 164 902, 50 lei; proces-verbal nr. 14 din 14.12.2021 - 134 006, 40 lei; proces-verbal nr. 15 din 15.12.2021 - 135 122, 85 lei; proces-verbal nr. 16 din 16.12.2021 - 101 342, 25 lei; proces-verbal nr. 17 din 17.12.2021 - 143 759, 25 lei; proces-verbal nr. 18 din 18.01.2022 - 48 391,20 lei; proces-verbal nr. 21 din 21.01.2022 - 130 284 lei; proces-verbal nr. 24 din 24.01.2022 - 54 607, 50 lei; proces-verbal nr. 21 din 21.02.2022 - 91 741, 50 lei; proces-verbal nr. 17 din 17.03.2022 - 111 672 lei.

Susține că, potrivit art. 39 alin. (3) din Legea privind societățile cu răspundere

limitată nr. 135 din 14.06.2007, profitul net se plătește asociaților în formă bănească, în decurs de 30 de zile de la data adoptării hotărârii privind distribuirea acestuia.

Invocă faptul că, S.R.L. „Lecostan” nu și-a îndeplinit obligațiile de plată și înregistrează o datorie în sumă totală de 1 576 806, 30 lei, care este certă, lichidă și exigibilă.

Evidențiază că, conform art. 19 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, creditorul a expediat în adresa debitorului notificarea prealabilă, prin care l-a notificat despre intenția de a depune cerere introductivă în instanța de insolvabilitate, însă aceasta a rămas fără răspuns.

Pentru motivele expuse apreciază că, în raport cu debitorul este întrunit temeiul general de intentare a procesului de insolvabilitate, adică incapacitatea de plată.

Solicită admiterea spre examinare a cererii introductive, intentarea procesului de insolvabilitate față de S.R.L. „Lecostan”, desemnarea administratorului autorizat Verdeș Alexandru, deținătorul autorizației nr. 88 din 19.01.2015, eliberată de Ministerul Justiției, în calitate de administrator provizoriu și administrator al insolvabilității S.R.L. „Lecostan”, admiterea și validarea creanței creditorului Elena Jemanean în mărime de 1 576 806, 30 lei cu titlu de datorie de bază și în sumă de 601 041, 76 lei cu titlu de penalitate față de S.R.L. „Lecostan”.

La data de 11 septembrie 2023, avocatul Baș Andrei a expediat prin intermediul poștei electronice în interesele S.R.L. „Lecostan” în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul central referință la cererea introductivă.

În motivarea referinței s-a menționat că, cererea introductivă este neîntemeiată, or, Elena Jemanean a preluat mijloacele financiare respective în numerar și a achitat impozitul pentru dividendele primite.

Susține că, S.R.L. „Lecostan” dispune de mijloace financiare suficiente și nu este în incapacitate de plată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul central din 11 septembrie 2023, s-a admis spre examinare cererea depusă de avocatul Alexa Iurie în interesele Elenei Jemanean cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de S.R.L. „Lecostan”. S-a instituit perioada de observație în privința S.R.L. „Lecostan”. S-a numit în calitate de administrator provizoriu administratorul autorizat Verdeș Alexandru, deținătorul autorizației nr. 88 din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției. S-a propus debitorului în cel mult 10 zile calendaristice de la primirea copiei de pe cererea introductivă să prezinte instanței de insolvabilitate o referință, prin care contestă sau recunoaște existența stării de insolvabilitate. S-a obligat administratorul provizoriu Verdeș Alexandru: să prezinte instanței de insolvabilitate nu mai târziu de data de 18 octombrie 2023 un raport cu privire la executarea măsurilor de asigurare aplicate față de debitor și să asigure păstrarea

bunurilor debitorului și integritatea lor, să verifice existența temeiurilor de intentare a procesului de insolvabilitate, mărimea și componența masei debitoare, oportunitatea și posibilitățile continuării activității economice a societății, prin care să propună fie intentarea procesului de insolvabilitate, fie intentarea procesului simplificat de faliment, ori prin care să constate solvabilitatea debitorului și încetarea procesului; să întocmească și să prezinte instanței de insolvabilitate nu mai târziu de data de 18 octombrie 2023 tabelul preliminar al creanțelor, în conformitate cu prevederile art. 29 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

La data de 28 septembrie 2023, administratorul S.R.L. „Lecostan", - Lupu Constantin a depus în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul central referință la prezenta cerere introductivă, în care a menționat că, S.R.L. „Lecostan" a achitat integral dividendele către toți asociați, inclusiv și către Elena Jemanean în mărime totală de 1 576 805, 85 lei, din care pe parcursul anului 2021 suma de 1 140 109, 85 lei și pe parcursul anului 2022 suma de 436 696 lei. Totodată, a negat starea de insolvabilitate a S.R.L. „Lecostan" și a solicitat respingerea cererii introductive depuse de Elena Jemanean.

La data de 23 octombrie 2023, administratorul provizoriu al S.R.L. „Lecostan", Verdeș Alexandru a depus în adresa instanței de insolvabilitate raportul cu privire la executarea măsurilor de asigurare aplicate față de debitor.

În raportul respectiv s-a menționat că, conform răspunsurilor primite de la instituțiile financiare, S.R.L. „Lecostan" deține deschise conturi bancare la B.C. „MAIB" S.A., cu sold de 1 766 153, 18 (la 20.09.2023) și 99, 69 (la data de 20.09.2023).

Totodată, conform răspunsului Agenției Servicii Publice, Departamentul înregistrare a unităților de transport și calificarea conducătorilor auto al RM din 25.09.2023, nr. 03/01-10420, după S.R.L. „Lecostan" sunt înregistrate 44 de unități de transport.

S-a mai menționat că, conform răspunsului Agenției Servicii Publice, Departamentul Cadastru nr. 11-06/3/15633 din 22.09.2023 în urma verificării băncii centrale de date a Cadastrului, s-a stabilit că în perioada ultimilor 2 ani, pe numele întreprinderii sunt înregistrate cu drept de proprietate următoarele bunuri imobile și anume: 3 - teren nr. cadastral ***** amplasată în raionul ***** (extravilan) cu suprafața de 0, 2389 ha; - teren nr. cadastral *****, amplasat în raionul *****(extravilan) cu suprafața de 0, 239 ha; - teren nr. cadastral *****, amplasat în raionul *****(extravilan) cu suprafața de 0, 6781 ha; - teren nr. cadastral *****, amplasat în raionul *****(extravilan) cu suprafața de 0, 2393 ha; - teren nr. cadastral *****, amplasat în raionul *****(extravilan) cu suprafața de 0, 6402 ha; - teren nr. cadastral *****, amplasat în raionul *****(extravilan) cu suprafața de 3 ha.

Din raportul respectiv mai rezultă că, conform datelor prezentate de debitor structura activului întreprinderii este detaliată în felul următor (situația la 29.09.2023): - mijloace fixe, total 1 3085 287, 71 lei ce include: - terenuri - 48 550, 00 lei; - mașini, utilaje și instalații tehnice - 6 413 241,16 lei; - mijloace de transport - 6 172 292,42 lei; - alte mijloace fixe - 499 734, 13 lei; - materiale, total 510 596, 32 lei, dintre care: - piese de schimb - 18 269, 16 lei; - combustibil – 423 710, 49 lei; - consumabile auto - 68 616, 67 lei; - întreprinderea deține creanțe față de mai mulți debitori în sumă de - 1 772 161, 06 lei, conform - „raportului privind datoriile clienților debitori la data 29.09.2023".

S-a menționat că, debitorul a prezentat actul contabil privind decontările cu creditorul Jemanean Elena, conform căruia a achitat dividendele calculate fostului asociat, prin dispozițiile de eliberare a numerarului din casierie, în total în sumă de 1 576 806, 10 lei, însă la solicitarea adresată privind vizualizarea acestor acte, organele de conducerea ai debitorului nu le-au prezentat administratorului provizoriu, totodată nu le-au anexat și la referința înaintată instanței de insolvabilitate, făcând o abstracție că sumele au fost achitate, astfel administratorul provizoriu apreciază critic date intabulate, or, ele nu reflectă situația reală privind decontările cu creditorul deponent al cererii introductive. Dat fiind faptul că, debitorul nu a prezentat probe ce ar infirma poziția creditorului deponent a cererii introductive, și anume probe ce ar confirma faptul că el a executat obligațiile pecuniare, ori că obligația poate fi stinsă prin compensare cu o obligație într-un cuantum egal sau mai mare, prin prezenta, administratorul provizoriu consideră că cererea depusă de creditorilor Jemanean Elena este întemeiată și poate fi admisă cu intentarea procedurii insolvabilității în conformitate cu Legea insolvabilității pentru satisfacerea creanțelor creditorilor conform prevederilor legale (f. d. 115-119).

În ședința de judecată, reprezentantul Elenei Jemanean, - avocatul Iurie Alexa a susținut cererea introductivă pe motivele de fapt și de drept invocate și a solicitat admiterea ei în sensul formulat.

În ședința de judecată, administratorul provizoriu a S.R.L. „Lecostan", Verdeș Alexandru a susținut circumstanțele de fapt și de drept invocate în raportul întocmit și prezentat instanței de insolvabilitate.

În ședința de judecată, avocatul Tudor Leșanu a pledat în interesele S.R.L. „Lecostan" și a menționat că, cererea introductivă este neîntemeiată, or, creanța invocată a fost stinsă. Mai mult, S.R.L. „Lecostan" dispune de 270 178, 09 lei și 4 002 024, 85 lei în conturi bancare, iar în temeiul art. 11 alin. (3) lit. a) și b) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, creanțele invocate de Elena Jemanean (asociatul debitorului) nu pot fi luate în calcul la determinarea temeiurilor de insolvabilitate. Prin urmare, s-a solicitat respingerea cererii introductive ca fiind neîntemeiată și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central din 25 octombrie 2023 s-a respins cererea depusă de avocatul Alexa Iurie, în interesele Elenei Jemanean privind intentarea procesului de insolvabilitate față de S.R.L. „Lecostan" ca neîntemeiată și s-a refuzat intentarea procesului de insolvabilitate față de S.R.L. „Lecostan". S-au anulat măsurile de asigurare aplicate în privința S.R.L. „Lecostan" prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul central din 11 septembrie 2023. S-a încasat din contul Elenei Jemanean în beneficiul S.R.L. „Lecostan" suma de 20 000 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 27 octombrie 2023 avocatul Alexa Iurie, în interesele Elenei Jemanean a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel și casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul central din 25 octombrie 2023 și admiterea cererii înaintate.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 8 din aceeaşi lege, hotărârile şi încheierile instanţei de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs/apel în termen de 15 zile calendaristice din data comunicării/pronunțării şi numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

După cum rezultă din materialele pricinii, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la data de 25 octombrie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la 27 octombrie 2023. Astfel, Colegiul constată că apelul a fost declarat în termenul legal.

La data de 06 februarie 2024, avocatul Alexa Iurie, în interesele Elenei Jemanean a depus cerere de apel motivat prin care invocă că, nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, o consideră ilegală și susceptibilă de casare.

În motivarea apelului a indicat că, în conformitate cu art. 42 alin. (1) al Legii cu privire la societățile cu răspundere limitată, „Calitatea de asociat se dobândește prin participarea la constituirea societății sau prin dobândirea, ulterior constituirii a unei părți sociale. Respectiv, calitatea de asociat se încetează odată cu înstrăinarea a unei părți sociale". În temeiul contractului de vânzare-cumpărare din 17 aprilie 2022, Jemanean Elena a înstrăinat partea sa socială în capital social al S.R.L. „Lecostan" lui Lupu Constantin, Blincov Iurii, Andreeva Iulia, astfel din data de 17 aprilie 2022 Jemanean Elena nu mai are calitatea de asociat al S.R.L. „Lecostan". Acest fapt rezultă şi din Extrasul din Registrul persoanelor juridice anexat la cerere introductiva din 07 septembrie 2012.

Invocă că, potrivit art. 11 alin. (3) lit. b) al Legii insolvabilității, „La constatarea insolvabilității debitorului nu se ia în calcul valoarea creanțelor constituite din ... orice obligație de plată față de asociații (membrii, acționarii) debitorului. Astfel, instanța de fond pentru aplicarea corectă a legii materiale să

interpreteze norma citată reieșind din scopul acesteia urmărit de legislator.

Susține că, prin introducerea normei date legislatorul a urmărit scopul prevenirii abuzului cu drepturi din partea beneficiarilor finali a persoanelor juridice la derularea procedurii de insolvabilitate în detrimentul creditorilor persoanelor terțe. Scopul respectiv rezidă din faptul că, art. 11 alin. (1) lit. b) al Legii insolvabilității indică că, nu se ia în calcul orice obligație, adică nu este importantă natura şi providența obligației, este important doar statutul de asociat al creditorului. În situația când legislatorului a găsit că este important doar statutul de asociat şi nu creanța propriu zisă se confirmă ideea că scopul normei legale este prevenirea abuzului din partea asociatului. Drept urmare, norma în cauză nu poate fi răspândită aspra creditorului Jemanean Elena care la monemul depunerii cererii introductive nu a avut calitatea de asociat.

Afirmă că, dreptul de creanță a lui Jemanean Elena este cert, fiind stabilit prin decizia adunării asociaților S.R.L. „Lecostan" şi conformat de S.R.L. „Lecostan" prin depunerea declarației după forma stabilită referitor la impozite reținute și achitate la sursa de plată. Acest drept de creanță până la ziua de azi nu a fost contestat oficial de către debitorul obligației S.R.L. „Lecostan", precum şi nu există nici un litigiu intentat, obiectul cărui l-ar constitui lipsa sau existența obligației. Ca urmare, creanța lui Jemanean Elena nu are criteriile unei creanțe litigioase, iar instanța de fond neîntemeiat a catalogat aceasta ca litigioasă doar din motiv că, S.R.L. „Lecostan" a îndeplinit o altă obligație conexă privind plata impozitului reținut la sursa de plată. Plata acestui impozit nu poate fi asimilată ca plată a obligației pecuniare în adresa lui Jemanean Elena. Având în vedere faptul că, debitorul S.R.L. „Lecostan" pretinde că, mijloace bănești cu titlu de dividende au fost eliberate din casieria întreprinderii, la caz, conform art. 10 din Lege contabilității şi raportării financiare, ciclul contabil al entității cuprinde: a) documentarea faptelor economice; b) recunoașterea şi evaluarea elementelor contabile; c) reflectarea informațiilor în conturile contabile; d) întocmirea registrelor contabile. Totodată, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) al aceleași Legi, faptul economic reprezintă tranzacție, operațiune, eveniment care a modificat sau poate modifica activele, capitalul propriu, datoriile, veniturile, costurile şi/sau cheltuielile entității.

Mai indică că, conform normelor pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova aprobate prin HG nr. 764 din 25.11.1992 (p. 13, 14, 15,, 21), „Eliberarea numerarului din casele întreprinderilor se efectuează prin dispoziții de plată sau alte scripte întocmite în modul corespunzător (borderouri de plăți, cereri de eliberare a numerarului, conturi etc.), cu aplicarea ștampilei cu atributele dispoziției de plată. Scriptele de eliberare a numerarului trebuie să fie semnate de conducătorul şi contabilul-șef al întreprinderii sau de alte persoane împuternicite. La eliberarea banilor unei persoane aparte prin dispoziție

de plată sau printr-un alt script similar casierul cere să i se prezinte legitimația primitorului, înregistrează denumirea şi numărul documentului, de către cine şi cînd a fost eliberat documentul, reținând recipisa primitorului... semnătura de primire a banilor poate fi făcută numai cu propria-i mină, cu cerneală sau cu pix, indicând suma primită: lei în litere, bani - în cifre. Numerarul primit prin borderou nu se indică în litere. Casierul eliberează banii numai persoanei indicate în dispoziția de plată sau în substituentul acesteia. Dacă banii se eliberează printr-o procură, întocmită în modul stabilit, în textul dispoziției, după numele pronumele şi patronimicul primitorului, contabilitatea indică numele, prenumele şi patronimicul persoanei, care primește banii prin procură. Dispozițiile de încasare şi plată sau documentele care le substituie, până la transmiterea în casierie se înregistrează de contabilitate în registrul de evidență a dispozițiilor de încasare şi plată.

Mai invocă că, iinstanța de fond a încasat de la Jemanaean Elena suma de 20 000 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecata părții adverse, suportate prin plata pentru asistența juridică a avocatului Leşanu Tudor.

Consideră că, suma atribuită cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată este disproporțional de mare în raport cu volumul de lucru prestat de avocatul Leşanu Tudor. Ultimul a participat doar în o singură ședință de judecată, - din 25 octombrie 2023, care a durat o oră. Celelalte acte şi acțiuni procesuale au fost îndeplinite de alt avocat. Drept urmare, este evident că suma de 20 000 lei este disproporțional de mare.

La data de 19 februarie 2024 în adresa Curții de Apel Chișinău a parvenit referința din partea avocatului Leșanu Tudor, care acționează în interesele S.R.L. „Lecostan", prin care solicită respingerea cererii de apel, ori, aceasta este una declarativă și prin care nu se demonstrează incapacitatea de plată a S.R.L. „Lecostan".

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

Potrivit art. 373 din Codul de procedură civilă CPC, (1) instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

Colegiul judiciar verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe în raport cu prevederile art. 238-241 CPC RM constată că, dispoziţiile procedurale sus-invocate au fost respectate în tot, astfel instanţa de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părţi, a constatat şi elucidate pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, concluziile instanţei de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă, nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficientă pentru soluționarea pricinii. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinței unor probe față de altele.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.

În conformitate cu art. 241 alin. (5), (6) Cod de procedură civilă, în motivare se indică: circumstanţele pricinii, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la 6 respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa. Dispozitivul cuprinde concluzia instanţei judecătoreşti privind admiterea sau respingerea integrală sau parţială a acţiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea şi termenul de atac al hotărârii.

Verificând hotărârea contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate şi temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de a respinge apelul declarat de avocatul Iurie Alexa, în interesele Elenei Jemanean și a menține hotărârea primei instanțe, din considerentele ce urmează.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit prevederilor art. 2 al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, incapacitate de plată este situaţia financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a îşi executa obligaţiile pecuniare scadente, inclusiv obligaţiile fiscale. Incapacitatea de plată este prezumată în cazul în care debitorul este în întârziere de plată mai mult de 60 de zile. Iar supraîndatorare este situaţia financiară a debitorului, a cărui răspundere este limitată prin lege la valoarea patrimoniului său, în care valoarea bunurilor nu mai acoperă obligaţiile existente ale acestuia.

În conformitate cu art. 9 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvabilitate se intentează doar în temeiul unei cereri de intentare a procesului de insolvabilitate (denumită în continuare cerere introductivă).

În conformitate cu prevederile art. 10 din Legea nominalizată prevede că, intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existența unui temei. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în supra îndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanțele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activității lui dacă acest fapt este posibil.

Conform art. 11 alin. (1) din Legea insolvabilității, componența și mărimea obligațiilor debitorului sunt cele existente la momentul depunerii cererii introductive, dacă legea nu prevede altfel. Totodată conform art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea insolvabilității la constatarea insolvabilității nu se iau în calcul valoarea creanțelor constituite din penalități și/sau alte sancțiuni financiare aferente neexecutării obligațiilor.

Potrivit art. 12 al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, dreptul de a depune cerere introductivă îl au: debitorul, creditorii, alte persoane indicate în prezenta lege.

Potrivit art. 18 alin. (1) al Legii insolvabilității, creditorul poate depune cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvabilitate și își poate argumenta creanțele și temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate.

Astfel, conform art. 20 alin. (2) din Legea insolvabilității, la cererea introductivă a creditorului se anexează: a) documentele ce adeveresc obligațiile debitorului față de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligații, temeiul intentării procesului de insolvabilitate, alte documente care justifică cererea creditorului; b) dovada notificării prealabile a debitorului de către creditor; c) copia de pe hotărârea irevocabilă a instanței de judecată sau copia de pe hotărârea arbitrală irevocabilă, ori copia de pe hotărârea judecătorească irevocabilă privind recunoașterea hotărârii judecătorești sau a hotărârii arbitrale

străine, ori decizia (hotărârea organului abilitat prin legea executorie la acel moment).

Potrivit art. 30 alin. (4) lit. d) al Legii insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, după judecarea cererii introductive, instanţa de insolvabilitate adoptă una din următoarele hotărâri: se respinge cererea introductivă şi se refuză intentarea unui proces de insolvabilitate faţă de debitor.

În temeiul art. 34 alin. (1) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, instanţa de insolvabilitate hotărăște în baza aprecierii temeiului de insolvabilitate şi a faptelor constatate în cadrul examinării cererii introductive, asupra intentării procedurii de insolvabilitate sau asupra respingerii cererii introductive.

Așadar, prin cererea introductivă depusă de către Jemanean Elenat, se solicită intentarea procedurii de insolvabilitate față de debitorul S.R.L. „Lecostan". La examinarea cauzei însă, s-a demonstrat de fapt că, S.R.L. „Leconstan" nu întrunește condițiile necesare ca în privința sa să fie inițiată procedura de insolvabilitate, prevăzute de art. 18 alin. (1) din Legea insolvabilității.

După cum s-a constatat, în cererea introductivă Jemanean Elena invocă că, S.R.L. „Leconstan" se află în incapacitate de plată a sumei de 1 576 806, 30 lei cu titlu de datorie de bază și în sumă de 601 041, 76 lei cu titlu de penalitate.

Potrivit însă Legii insolvabilității, pentru atestarea stării de incapacitate de plată care ar justifica constatarea temeiului general de intentare a procedurii de insolvabilitate, urma ca S.R.L. „Lecostan" să nu dispună pe conturile bancare, fie în casierie de mijloace financiare suficiente care să acopere suma de 1 576 806, 30 lei.

Așa cum s-a constatat din materialele cauzei, S.R.L. „Lecostan" deține pe conturile sale bancare mijloace financiare ce depășesc creanța care se solicită a fi încasată (Vol. I, f.d.211-214). Drept urmare, condiția de incapacitate de plată a debitorului S.R.L. „Lecostan" nu a fost demonstrată de Jemanean Elena la depunerea cererii introductive de intentare a procedurii de insolvabilitate față de S.R.L. „Lecostan".

Cât privește argumentul apelantei Jemanean Elena cu privire la invocarea prevederilor art. 11 alin. (3) lit. b) al Legii insolvabilității, Colegiul reține că, pretinsa creanță invocată de aceasta la depunerea cererii introductive nu are relevanță asupra intentării procedurii de insolvabilitate, ori, în temeiul normei legale citate mai sus, creanțele constituite din penalități și/sau din alte sancțiuni financiare aferente neexecutării obligațiilor, precum și orice obligație de plată față de asociații (membrii, acționarii) debitorului, nu se iau în calcul la constatarea insolvabilității debitorului. În temeiul art. 11 alin. (3) lit. b) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, la constatarea insolvabilității debitorului nu se ia în calcul valoarea creanțelor constituite din orice obligație de plată față de asociații (membrii, acționarii) debitorului. Creanța invocată în sumă de 1 576 806,

30 lei, cade sub incidența art. 11 alin. (3) lit. b) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012. În temeiul aceleași norme, la constatarea insolvabilității debitorului nu se ia în calcul valoarea creanțelor constituite din penalități și/sau din alte sancțiuni financiare aferente neexecutării obligațiilor. Însă, creanța invocată în sumă de 601 041, 76 lei (penalitate), cade sub incidența art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Vizavi de argumentul apelantei Jemanean Elena precum că, instanța de insolvabilitate a dispus spre încasare o sumă exagerat de mare cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, Colegiul reține următoarele.

În conformitate cu art. 75 alin. (1) lit. a), d), e) g) din Legea insolvabilității, „Din momentul intentării procedurii de insolvabilitate: a) activitatea organelor de conducere ale debitorului se suspendă; d) sechestrarea patrimoniului debitorului, alte masuri de asigurare sau de limitare a debitorului, administratorului insolvabilității/lichidatorului în dreptul de administrare și de valorificare a masei debitoare aplicate de alte instanțe de judecată sau de organele abilitate în acest sens se anulează de drept și se aplică în exclusivitate numai de către instanța de judecată care a intentat procedura de insolvabilitate; e) asociații (acționarii, membri) debitorului nu au dreptul la separarea cotei de participație din masa debitoare în legătură cu ieșirea sau cu excluderea debitorului din lista asociaților (acționarilor, membrilor) sau la partajarea averii lui; g) achitarea dividendelor, efectuarea altor plați legate de valorificarea hârtiilor de valoare, achitarea veniturilor pe cotele de participație, distribuirea profitului între asociații (membrii) debitorului sunt interzise”.

Din considerentele menționate mai sus, S.R.L. „Lecostan” a fost în drept de a recurge la asistența juridică calificată, fiind asistată în baza unui mandat de către avocatul Leșanu Tudor. În consecință de cauză, nu poate fi admis dezacordul părții apelante în privința cuantumului cheltuielilor de asistență juridică, ori, suma de 20 000 lei a fost suportată efectiv de debitorul S.R.L. „Lecostan”, fiind confirmată prin înscrisuri și fiind direct proporțională cu complexitatea cazului, cu valoarea sumei pretinse spre încasare de către apelanta Jemanean Elena.

În conformitate cu art. 96 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obliga partea care a pierdut procesul sa compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile”. În acest sens, nu poate fi reținut argumentul apelantei precum că, avocatul Leșanu Tudor a participat doar la o singură ședință de judecată, ori acest fapt s-a materializat și prin oferirea consultațiilor juridice, celor cinci întâlniri care cumulativ au durat aproximativ 10 ore; studierea actelor dosarului în cadrul instanței de judecată; întocmirea referinței; întocmirea cererii de ridicare a măsurilor de asigurare; întocmirea explicațiilor scrise; participarea la ședința de judecată; întocmirea referinței pentru instanța de apel.

Astfel, conform Recomandării privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată de Consiliul UAM din 27.05.2022, diapazonul rezonabil pentru mărimea tarifelor orare ale avocaților din Republica Moldova sunt între 70 Euro și 170 Euro/oră. Cumulând volumul de muncă efectiv realizat la suma minimă de 70 Euro/oră ar rezulta o remunerație ce depășește 1 800 Euro. Drept urmare, remunerația compensată de instanța de judecată în mărime de 1 000 Euro este una reală (dovada suportării este confirmată documentar (prin înscrisurile anexate), este necesară (S.R.L. „Lecostan" a fost obligată să își angajeze un avocat pentru realizarea dreptului la apărare) și este rezonabilă (raportat la complexitatea, riscurile și calitatea serviciilor juridice acordate).

Astfel, Colegiul civil atestă că instanța de insolvabilitate întemeiat a constatat că, pretențiile creditorului cu privire la constatarea insolvabilității, intentarea procesului de insolvabilitate şi validarea creanței în sumă de 1 576 806, 30 lei și a sumei de 601 041, 76 lei cu titlu de penalitate, în raport cu patrimoniul S.R.L. „Lecostan" sunt neîntemeiate şi nu pot fi admise, anume prin prisma faptului că, după cum s-a constatat întreprinderea în cauză nu se află în incapacitate de plată, așa cum invocă Jemanean Elena la depunerea cererii introductive de intentare a procesului de insolvabilitate. Astfel, întemeiat a fost respinsă cererea depusă de către Jemanean Elena privind intentarea procesului de insolvabilitate față de S.R.L. „Lecostan", ca fiind neîntemeiată.

Colegiul Civil apreciază ca fiind corectă și întemeiată soluția instanței de insolvabilitate, ori, potrivit art. 10 din Legea nominalizată prevede că, intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existența unui temei. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în supra îndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanțele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activității lui dacă acest fapt este posibil.

Astfel, după cum a reținut și instanța de insolvabilitate, la caz nu se constată lipsa incapacității de plată a debitorului.

În concluzie, Colegiul conchide că acțiunile apelantului nu constituie decât o eludare a acestuia de a-şi realiza drepturile procedurale, rezultând din prevederile art. 56 alin.(3) şi art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, care obligă părțile de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Însă, apelantul nu a dat dovadă de diligență şi bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale procedurale, în condițiile când personal nu şi-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

În atare ordine de idei, Colegiul conchide că instanța de insolvabilitate a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristice raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic.

În circumstanțele de fapt şi de drept menționate şi având în vedere faptul că, hotărârea instanței de insolvabilitate este întemeiată, adoptată cu respectarea normelor de drept material şi procedural, cu verificarea şi aprecierea probelor administrate în conformitate cu art. 130 Codul de procedură civilă, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău va respinge apelul, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de insolvabilitate.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. a), art. art. 389, 390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de avocatul Alexa Iurie, în interesele Elenei Jemanean.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central din 25 octombrie 2023 prin care s-a respins cererea depusă de Jemanean Elena, cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de S.R.L. „Lecostan”.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Președintele completului, judecătorul Eugeniu Clim

Judecătorii: Steliana Iorgov

Olga Cojocaru